

Římská lyrika

Tematická oblast	Antika
Datum vytvoření	12. 7. 2013
Ročník	První ročník gymnázia
Stručný obsah	DUM slouží k procvičení a zopakování učiva o římských básnících na základě pracovních listů. Ty obsahují cvičení, práci s textem.
Způsob využití	Žáci řeší jednotlivé úkoly, ve kterých musí vycházet ze svých znalostí a také tvořivosti. Součástí je i řešení daných úkolů.
Autor	Mgr. Martina Svízellová
Kód	VY_32_INOVACE_16_CSVI18

GYMNÁZIUM A JAZYKOVÁ ŠKOLA S PRÁVEM STÁTNÍ
JAZYKOVÉ ZKOUŠKY ZLÍN

KŘÍŽOVKA

1. Znáš dobře jména římských autorů? Doplň.

1. Jméno bohatého podporovatele umění.
2. Marcus ... Antonius
3. Gaius Valerius ...
4. Titus Maccius ...
5. Marcus Valerius ...
6. Publius ... Naso
7. Publius ... Maro
8. Gaius ...
9. Quintus ... Flaccus
10. Marcus Tullius ...
11. Gaius Iulius ...
12. Publius ... Afer
13. Lucius Aeneas ...

1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
6.														
7.														
8.														
9.														
10.														
11.														
12.														
13.														

2. Kterí autoři z křížovky psali římskou lyriku?

3. Tajenka ... je název díla jednoho z římských básníků. Kterého?

KVÍZ

1. Který římský spisovatel napsal Jamby, Satiry?
2. Odkud pocházel hrdina Vergiliovy Aeneidy?
3. Uveď jméno básníka, který psal milostnou poezii.
4. Jaký tematický okruh zpracovává Ovidius ve svém nejslavnějším díle?
5. Který autor oslavuje venkovský život a podporuje práci rolníků?
6. Jakému literárnímu žánru se věnoval Martialis?

7. Jednomu z básníků se stala múzou žena Clodia. Jak ji nazval ve svých básních?
8. Kdo přistupoval ke svému dílu velice pečlivě, dlouhá léta na něm pracoval a několikrát ho přepracoval?

UKÁZKY: Přiřaď autora (Martialis, Ovidius, Horatius, Catullus) k textu. Uveď název díla.

Kdykoli přesmutný obraz té noci mi na mysl

přijde,

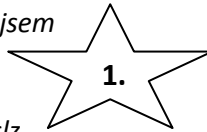
kdykoli jsem poslední chvíle prožívat ve Městě

směl,

kdykoli vzpomenu na noc, v níž tolik jsem

drahého nechal,

kanou mi z očí i teď bohaté krůpěje slz.

Sám sedět s tebou, sám s tvým sladkým

smíchem,

pohledem se tě dotýkat, a opět –

sotva kdo z vás by, bohové, to všechno

sílu měl strpět...

Moudřejší je takto žít, Licinie,

ani se vždy na širé moře nehnat,

ani přiliš na zrádných nelpět březích

ve strachu z bouře.

Zazobaný dědku Gaure,

kdo ti dárky strká,

říká jimi, hlavo prázdná,

natáhni už brka!

SPOJOVAČKA

Vergilius

Žalozpěvy

Ovidius

Ódy

Catullus

Epigramy

Horatius

Kniha veršů

Martialis

Zpěvy pastýřské

Patří všichni uvedení básníci do zlatého období?

MARTIALIS

Ukázky z díla: 1. Co je obsahem prvního epigramu? 2. Jaký měl původně epigram význam (2. text)?

**Má Thesillo já mohu v noci
čtyřikrát zmoci. Mít ale v loži
tvoje zboží
za pět let jednou - údy mi
zhebnou.**

**Napsal spoustu různých básní
a v nich vždycky o vtip dbal,
o vtip řízný, ne však hrubý,
je to básník Martial.
Kdyby ale jeho pověst
někoho snad zlobila,
vězte, že měla víc slávy
z cirků mnohá kobyla.**

Řešení

KŘÍŽOVKA

1. Znáš dobře jména římských autorů? Doplň.

1. Jméno bohatého podporovatele umění.
2. Marcus ... Antonius
3. Gaius Valerius ...
4. Titus Maccius ...
5. Marcus Valerius ...
6. Publius ... Naso
7. Publius ... Maro
8. Gaius ...
9. Quintus ... Flaccus
10. Marcus Tullius ...
11. Gaius Iulius ...
12. Publius ... Afer
13. Lucius Aeneus ...

1.						M	A	E	C	E	N	A	T	
2.			A	U	R	E	L	I	U	S				
3.				C	A	T	U	L	L	U	S			
4.				P	L	A	U	T	U	S				
5.						M	A	R	T	I	A	L	I	S
6.						O	V	I	D	I	U	S		
7.				V	E	R	G	I	L	I	U	S		
8.						P	E	T	R	O	N	I	U	S
9.						H	O	R	A	T	I	U	S	
10.	C	I	C	E	R	O								
11.			C	A	E	S	A	R						
12.			T	E	R	E	N	T	I	U	S			
13.						S	E	N	E	C	A			

2. Kterí autoři z křížovky psali římskou lyriku?

3, 5, 6, 7, 9

3. Tajenka METAMORPHOSES je název díla jednoho z římských básníků. Kterého? OVIDIA (ČESKÝ NÁZEV PROMĚNY)

KVÍZ

1. Který římský spisovatel napsal Jamby, Satiry? QUINTUS HORATIUS FLACCUS
2. Odkud pocházel hrdina Vergiliovy Aeneidy? Z TROJE
3. Uveď jméno básníka, který psal milostnou poezii. GAIUS VALERIUS CATULLUS

4. Jaký tematický okruh zpracovává Ovidius ve svém nejslavnějším díle? ŘECKÉ A ŘÍMSKÉ MÝTY
5. Který autor oslavuje venkovský život a podporuje práci rolníků? PUBLIUS VERGILIUS MARO
6. Jakému literárnímu žánru se věnoval Martialis? EPIGRAMU
7. Jednomu z básníků se stala múzou žena Clodia. Jak ji nazval ve svých básních? LESBIE
8. Kdo přistupoval ke svému dílu velice pečlivě, dlouhá léta na něm pracoval a několikrát ho přepracoval? PUBLIUS VERGILIUS MARO

UKÁZKY

1. ukázka patří Ovidiovi a je z díla Žalozpěvy.
2. ukázka - Horatiovy Ódy
3. ukázka – Catullova Kniha veršů
4. ukázka – Martialis Epigramy

SPOJOVAČKA

Vergilius	ZPĚVY PASTÝŘSKÉ
Ovidius	ŽALOZPĚVY
Catullus	KNIHA VERŠŮ
Horatius	ÓDY
Martialis	EPIGRAMY

Patří všichni uvedení básníci do zlatého období? Ano, kromě MARTIALA, který tvořil ve stříbrném období římské literatury.

MARTIALIS

Ukázka z díla: 1. Co je obsahem prvního epigramu? Básník kritizuje ženu Thesillu, můžeme se domnívat, že jde o prodejnou ženu, která však už pozbyla krásu i mládí.

2. Jaký měl původně epigram význam (2. text)? Epigram byl původně náhrobní nápis, kterému teď říkáme epitaf.

Zdroje:

- STIEBITZ, F. *Římská lyrika*. 1. vyd. Praha: SNKLU, 1957.
- CONTE, G. B. *Dějiny římské literatury*. 1.vyd. Praha: KLP, 2003. ISBN 80-85917-87-4.
- CATULLUS, G. V. *Veršíky a verše*. 1. vyd. Praha: BB ART, 2001. ISBN 80-7257-600-3.
- MARTINKOVÁ, V. *Čítanka 1*. 1. vyd. Praha: Trizonia, 1991. ISBN 80-900953-9-9.